

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm IV. Personas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Personas.

PARAPHRASIS.

Si appellans ad Pontificem prosequendæ appellationi terminum nimis longum præfigat, Iudex ipsi tempus assignare debet, intra quod commodè ad Pontificem venire possit; sin is ad diem præfinitam accedere negligat, Iudex eum compellet, vt se iudicio submittat; quòd si verò aliquis conuenientem terminum appellationi suæ præfixerit, sed intra eum terminum causam prosecutus non fuerit, Iudex similiter potest illum cogere, vt sententiæ suæ absq; contradictione, nullaque concessâ appellatione obtemperet.

SUMMARIVM.

1. Fatalia appellationis interponende sunt quatuor. Primum est decem dierum, quod tempus incipit à momento late sententiæ, & cognita parti.
  2. Fatale secundum est 30. dierum, pro Apostolis petendis, & impetrandis, quos si intra tempus hoc appellans non petuerit, censetur renuntiasse appellationi.
  3. Tertium est tempus illud, quod à Iudice, à quo appellatur, determinatur appellanti pro Apostolis presentandis iudici ad quæ, intra quod tempus si non presententur, appellatio deserta censetur.
  4. Est autem hoc tempus insinuandæ appellationis sex mensium, & ita à jure definitum, vt ab homine, scilicet à Iudice, aliter deterninari possit.
  5. Fatale quartum est tempus prosequendæ & finiendæ appellationis. & hoc est annus, & ex causa iusta biennium.
  6. Pauperi fatalia appellationis interponende, aut prosequenda, aut finienda non currunt.
  7. Appellans, terminum appellationi prosequenda præstitutum, breuiare potest, vti & Iudex.
- Adverte, quòd appellationis fatalia (id est, tempora, quibus elapsis facultas, quæ

appellandi causâ concessa est, intercidit) quatuor potissimum numerantur. 1. fatale appellationis interponendæ est; 10. dierum *aut b. hodie. C. de appellat. & incipit hoc tempus à momento late sententiæ*, idèòque dicunt tempus currere de momento in momentum, vti notat *gloss. in Clem. 3. verb. à die. hoc tit. Guil. l. 1. obf. 139. n. 5.* vbi admonet Notarios, vt non tantum diem, sed etiam horam interpositæ appellationis ex Actè notent. Veruntamen terminus à quo videlicet late sententiæ intelligi debet, postquam ea parti litiganti cognita est. *cap. Contestationi. s. h. tit. in 6.* Quare dicunt DD. quòd tempus interponendæ appellationis vtile sit in principio, sed in progressu continuum.

Ceterum à grauamine extraiudiciali habente tractum successivum, vt si aliquis per mensem integrum in carcere contineatur, hoc toto tempore appellare potest; tanquã à presente seu adhuc durante grauamine, sicut notauit *Franc. in cap. Ex parte. 47. col. 3. hoc tit.*

Alterum tempus seu fatale est 30. dierum pro Apostolis seu literis dimissoriis à Iudice à quo petendis & impetrandis. *l. Præses, s. l. Iudicibus. 24. C. de appellationibus. c. Ab eo. 6 eod. tit. in 6.* alioquin si appellans intra id tempus Apostolos non petuerit, appellationi renuntiasse censetur *cit. c. Ab eo.* vbi id explicabitur.

Tertium fatale est, quod à Iudice, à quo appellatur, appellanti determinatur, vt Apostolos sibi datos presentet Iudici, ad quem, ita, vt si intra tempus tale (quod introductæ appellationis vocant) non presentauerit, appellatio deserta censetur, vti hic & c. seq. habetur. & in *cit. l. Præses.* videri potest *Guido Papa decisione 136.* Est autem hoc tempus, intra quod Apostoli presentari & appellatio insinuari debent. 6. mensium, *l. 1. C. de temporibus appell. & Ordinatione Camere Spirens. p. 2. tit. 30. §. 1. & 5.*

Verum hoc tempus non ita in jure definitum est, vt non etiam ab homine videlicet à Iudice secundum causæ qualitatem & locorum circumstantias determinari possit, adeò vt si Iudex determinauerit tempus, siue intra

intra quod appellans arripere iter debeat. *cap. Peruenit. 28. hoc tit.* siue etiam Apostolos presentare, seu Iudici, ad quem se sistere debeat, vt *hic iunct. gl. verb. Tu ei diem.* & appellans non paruerit, appellatio deserta censeatur. Et ita apparet quod terminus statutus ab homine imitetur terminum statutum à iure.

5 Quartum fatale ad prosequendam & finiendam appellationem, utroque iure est annus, & ex causa iusta biennium. *auth. ci qui. C. de temporibus appel. cit. Clement. sicut & c. seq.* vbi de hoc dicitur.

6 Veruntamen pauperi propter impotentiam fatalia appellationis interponendæ aut prosequendæ aut definiendæ non currunt, vt videri licet apud *Gail. l. 1. obser. 142. Bald. in l. 2. §. si quis in iudicio n. 4. ff. si quis cautionibus.* nam impedito non currit tempus. *c. Quia. 5. de concess. prebenda.* & mora non debet esse detrimento, si culpabilis non est. *l. Quod ro. 5. ff. si certum petatur,* sed decem dierum spatium ad appellationis vocem insinuandam Iudici à quo, currit etiam pauperi, si tamen in scriptis appellandum, idcircoque aliquid expendendum, tum probata inopia coram Iudice à quo, appellatio pauperis etiam post decendum ipso iure, & non petita in integrum restitutione videtur esse admittenda, teste *Gail. loco cit. & Guido. ne. decis. 436.*

7 Not. vn. Licet legibus certus terminus constitutus sit appellationi prosequendæ, tamen appellans eum breuiare potest, similiter & Iudex, dummodo consideratis circumstantiis tempus congruum definiatur, sicuti habetur *in cap. seq. & docet, hic Abb. q. 3. Franc. col. 4.*

CAPITVLVM V.

Cum sit.

PARAPHRASIS.

Siue ante siue post sententiam definitiuam appelletur, annus conceditur, vel ex causa necessaria & evidente, biennium ad appellationem prosequendam & finien-

dam; Iudex tamen à quo, considerata locorum distantia, causæ, & personarum qualitate, tempus breuius definire potest, quod si appellans intra hoc tempus causam prosecutus non fuerit, sententia prius lata in rem iudicatam transibit, ita vt postea in ead. causa non audiatur, qui appellauit; sin autem aliquis à grauamine ante litis ingressum appellarit, appellatio recipietur, quia sacri Canones etiam extrajudicalem appellationem permittunt, quamuis hæc prouocatio potius quam appellatio dicatur. Si denique aliquis in iudicio ante sententiam definitiuam appellauit, is debet stare sententiæ eius Iudicis, ad quem appellauit.

S Y M M A R I V M.

1. Numeratur tempus deputatum, in appellatione iudiciali à die interpositæ appellationis; in extrajudiciali à die illati grauaminis.
2. Impedito agere, seu appellationem prosequi, non currit tempus.
3. Sublato tamen impedimento, & tempore prosequendæ & finiendæ appellationis finito, prioris iudicis iurisdictionis processum suum habet.
4. Tempus definitum à iudice succedit in tempus definitum à lege, ita vt eosdem effectus, quatenus id fieri potest, operetur.
5. Annus concessus pro appellatione à grauamine extrajudiciali à iudice breuiari & prorogari potest, quo tamen etiam finito, adhuc grauatus audiendus non per modum appellationis, sed simplicis querelæ.
6. In quo differat appellatio extrajudicialis à iudiciali.
7. Extrajudicialis appellatio proprie appellatio non est, sed prouocatio à iudice inferiore ad superiorem.

Not. I. Appellationi tum iudiciali, tum extrajudiciali prosequendæ & finiendæ annus est deputatus, & ex causa biennium vt hic, & *Clement. sicut, eodem titulo.* numeratur annus in appellatione iudiciali à die interpositæ appellationis, in extrajudiciali vero à die illati grauaminis.